

מלב אל לב

חסד נתינה ומחויבות אישית

סדנה זו נבנתה למען תלמידים בכיתה י' העוסקים במהלך השנה ב"מחויבות אישית".

היא יכולה לשמש לפתיחת הנושא, לעיבוד החוויות והתובנות במהלך השנה כגון במחצית, או לסיכום בסוף שנת הלימודים.

בעיבוד קל ניתן לחוות אותה עם תלמידים בכל גיל כשעוסקים בחסד, בנתינה ובצדקה.

הסדנה מורכבת משמונה "תחנות" שכל תלמיד עובר בהן באופן עצמאי. ן החלטנו על המבנה הזה כדי להדגיש ולהמחיש שהשאלות והמחשבות הן של כל תלמיד מול עצמו או מול חבריו שאיתם ישהה בתחנה ולא מול המורה שמעלה שאלות ומצפה בפורום הכללי לתשובות שיאמרו בקול מול כל שאר התלמידים. שלב הדיון הכיתתי יגיע רק אחרי שכל אחד ואחד שוחח עם עצמו על ההתנדבות שלו ועל משמעותה לחייו ולאישיותו. באופן כזה תלמידים שנוטים להשאיר את הדיונים בשיעורי חינוך לחברים אחרים, קבועים, נכנסים אף הם לשיח כי כולם מנהלים אותו בו זמנית).

לכל תלמיד יש דף עם שאלות שאתו הוא עובר מתחנה לתחנה, על פי סדר אקראי ולא מחייב, ובלבד שיעבור בכולן ויכתוב לעצמו על הדף את תשובותיו. (למרות שהשאלות כתובות בגדול על כל אחד מהשולחנות, ראינו ערך בכך שלתלמיד יהיה הדף "שלו" גם כדי שיכתוב ולא יחשוב רק בעל פה וגם כדי שיישאר בסוף עם קטעי מחשבות שיכולות להוביל יחד בסוף מתוך הסתכלות כוללת לתובנות. בחירת הגופן חשובה תמיד; במקרה הזה כדי שלא ירגיש שזהו "דף עבודה" שמגישים או מקבלים עליו ציון הגופן הוא כתב יד.)

בכל תחנה יש התייחסות לנושא מזווית אחרת (מה שמרמז לרב תחומיות ולמורכבות בכל נושא) וכן צורת הפעלה אחרת (תלמידים שונים יאהבו יותר תחנות שונות מאלו שאהבו חבריהם, וגם על כך ניתן לתת את הדעת בדיון המסכם).

אחרי חצי שעה עד שעה שבה מסתובבים התלמידים בין התחנות קוראים, חושבים, כותבים ודנים בינם לבין עצמם, כשברקע מוזיקה שקטה ללא מילים או פלוי ליסט עם שירים על נתינה, מתכנסים למליאה.

במליאה מנחה המורה דיון שיכול ללכת לכוונים רבים ושונים. אפשר לעבור תחנה תחנה ולשמוע מחשבות של תלמידים שנבע ממנה ולכוון לדיון בין דעות סותרות או משלימות בקרב התלמידים ואפשר ליצור דיון המקשר בין התחנות השונות. ניתן להתחיל משמיעת השורות שנבחרו משירים וכאן לשאול איזו דעה מחשבתית השורה מביעה. ניתן ורצוי להתייחס לסיפורים האישיים שנכתבו וכן לקטעים על נתינה וחסד ששימשו כקישוט לשולחנות אבל שופכים אור נוסף ויכולים להוות פתיחה או סיכום לדיון כולו.

כרית החלומות מהווה תחנה חשובה שמקשרת בין המצוי לרצוי, בין הווה לעתיד ובין מציאות ודמיון. כשתלמיד מספר איך הוא מבקש לראות את הקשר שבתוכו הוא נמצא מתפתח תלמידים אחרים יוכלו לייצג לו כיצד להתקרב ליעד הזה, מתוך ניסיונם.

בשיעור זה אנו מדגימים כיצד לפעולות שלנו במציאות יש שורשים ערכיים ורוחניים עמוקים ויחד עם זאת אנו מאד מקורקעים ומחוברים לתלמידים במקום מעשי מאד שבו הם מתמודדים. המפגש האישי של כל תלמיד עם עצמו יחד עם הדיון הכיתתי, העיבוד המשותף ונתינת הכתף התומכת אלו לאלו מספקים תחושות של משמעות חשיבות וערך לפעולות התנדבות שאנו מקווים שתהפוכנה חלק בלתי מחייהם גם בהמשך דרכם.

נציג את הדף שאיתו עוברים בין התחנות. (עם הערות דיזקטיות שלא ניתנו לתלמידים).

את תכני התחנות נצרף אחרי דף העבודה

מלב אלב

מטרת המחויבות האישית

קרא/י את מטרת תכנית המחויבות האישית;

איזה מהמטרות באה לידי ביטוי בהתנדבות שלך?

איזה מהמטרות לא באה לידי ביטוי בהתנדבות שלך?

האם יש מטרה שנראית לך לא רלוונטית?

האם יש מטרה שנראית לך חשובה באופן מיוחד?

שירים

על השולחן מילים של עלושה שירים
לאת
כולנו לקוקים לחסד
תן תן כתף
בחרתי מסט אחד מכל שיר שמדבר אלייך.
הצתיקי אותי ונסהוי להסביר למה בחרת בו

בחרתי מסט משרי אחר כלשהו שאתה אוהבת וקשרתי אותו לחוויה
שלך במחויבות האיטית:

כרית החלומות

כתבתי חלום שלך בנוצות המחויבות האיטית שלך... לאבי עצמך, לאבי מי שאת
מתנדבת איתו/איתה/איתם, לאבי הקשר ביניכם.... איפה אתה חולמת
ש"תהיו" בסוף השנה?

חוויות איטיות

לפנייך לבבות נייר לבנים ריקים.
אתה מוזמנת לכתוב על אחד הלבבות חוויה שקרתה לך השנה במסערת
המחויבות שהאירה עלייך רושם מיוחד (רצוי חוויה שהאירה טעם טוב).

דיון בעצ ונכד תכנית המחויבות

על השולחן מפורטים היבטים בעצ ונכד תכנית המחויבות האישית.
בחרי/י היכד אחד בעצ שאת/ה מלדדה איתו והיכד אחד נכד והעתיק/י

אותם:

בעצ:

נכד:

הוסיפו/י עוד נימוק בעצ ועוד נימוק נכד שלא מופיעים על השולחן.

בעצ:

נכד:

נתינה שורש האהבה - הרב דסלר

הרב דסלר מתוק "מכתב מאליהו".

קרא/י את הציטוט.

מהי התפישה הנפוצה שהרב בא לטפל את אמיתותה?

מה הלימוד שהרב מלמד?

תנ"י דולמא מהחיים שבה ראית שהאהבה יוצרת נתינה:

תנ"י דולמא מהחיים שבה ראית שנתינה יוצרת אהבה:

נתינה כאן עדין

קראו את הקטע "נתינה כאן עדין".

האם אתם מכירים מצבים מהחיים שמקפידים את הסיפור הזה? כתבו דוגמא לכך:

שמונה דרכות הנותני צדקה - רמב"ם

לפנייך מפורטים על השולחן 8 דרכים של נתינת צדקה שהרמב"ם מדרג מהפחות בערכן עד הדרכה הגבוהה ביותר. סדרו את הדרכות מהפחות אל הנעלה.

כשתסיימו,

הפכו את הדף וראו אם צדקת.

האם המחויבות האישית מתאימה לדעתך לאחת הדרכות האלו? לאיזו דרכה?

הסבירו מדוע אתם חושבים כך:

להזמנת סדנא זו או סדנאות אחרות כמו גם סדנאות שיעוצבו לצרכיכם ניתן לפנות לענת בזק 0528656196 amnbazak@gmail.com

מטרות תכנית המחויבות האישית:

♥ לחזק את תחושת השייכות של התלמיד לקהילתו.

♥ להביא לידיעת התלמיד את צרכי החברה שאינם יכולים לבוא על סיפוקם באמצעות השירותים הממוסדים, ולטפח את הכרתו בכך שחובתו לתרום מזמנו לסיפוקם.

♥ להדריך את התלמיד לקבל החלטות ערכיות בתחום חובותיו האישיות, החברתיות והלאומיות.

♥ לחזק את התלמיד במצבים של קשיים וכשלונות: להביא להכרה, כי קשיים וכשלונות הם חלק לגיטימי מהתנסות ראשונית.
«כל קושי הוא נסיון בדרך להצלחה»

♥ לשפר את התקשורת בין-אישית של התלמיד עם הזולת.

♥ לסייע לתלמיד לעמוד על נטיותיו, יכולתו, ומגבלותיו.

♥ לאפשר לתלמיד להכיר את מירב האפשרויות התעסוקתיות.

נתענה באן ענדן

מתוך ההצגה "בחזרה לן ענדן" עיבוד להצגה: רובי גרינגרס -

מוטות שאנשי הנייהנים מותענים

בגללם, ואילו פה האנשים גראים

מרוצים. מרוצים ושבעים. למה?"

אמר לו המלאך: "הסתכל על

האנשים ותראה. את מעניקים

את אותם התנאים לאנשי הנייהנים

ולאנשי נן הענדן. לא מקפחים את

אחד למרות שיש צדיקים ויש

רשעים. ההבדל ניניהם זה

מעשיהם. כאן, בנן ענדן, גרים

אנשים שלמדו להאכיל זה את

זה!"

הסתכל האיש וראה שאכן האנשים

מחייבים זה לזה ומענימים את

זכנם בצורתא נהאכלת הנריהם

ממיטב המועדנים המסודרים להם.

והי!"

הם מויללים וזועקים. שוב עולה

כאפס רוח האוכל, שוב הם לופדים

אותו, אבל להביא אותו אל

פיותיהם לא עולה בידם

ושוב, הם מויללים וזועקים

"ידי נספיקי ראיתי מספיקי החזר

אותי חזרה; החזר אותי לן הענדן;

"כרצונך" השיב לו המלאך. הם

נכנסו אל המעלילת השמיימית.

הדלת נסגרה והם עלו לן ענדן.

האור הפך לכהיר

"זהו, היגענו לן ענדן" הודיע

המלאך.

המקום נראה כדיוק אותו הדבר

אותו אולם כמו החזר הזה. אותו

שולחן עמוס פוענים. אתה תהום.

גם פה היו קשורים לידיהם של

האנשים מוטות

"חזרו נן הענדן" - התמלא האדם,

"ידי האנשים כפולות לאותם

"הגענו" הכריז המלאך.

האולם היה נראה כאולם רגיל.

בקצה היה שולחן ארוך שופע

מעדנים מוילי ריר: פשרים

משובחים, פירות עסיסיים וינות

יקרים.

לפני השולחן היתה פעורה תהום

עמוקה ורחבה. כל כך רחבה עד

שאין כל דרך להגיע אל שולחן

האוכל.

אבל הריחות, ניחות המעדנים,

נעיעים פתחי האנשים ומיסרים

אותם ניסורים קשים. קיסותיהם

ריקות, לחיהם שקיחות, ענייהם.

כמויות והם מויללים וזועקים.

לכל יד שלהם קשור מוט ארוך.

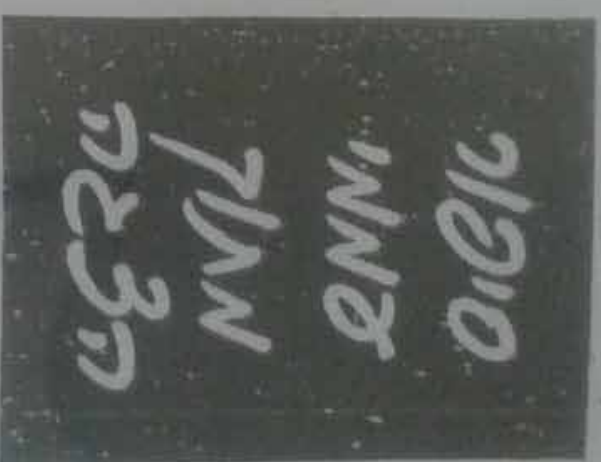
הם מרחיבים את האוכל הם נעיעים

אלו בעזרת המוטות. הם אפילו

מעליחים ללמד אותה אבל, כאשר

הם נעיסים לחביא אותה אל פיהם,

הם נשללים פנים אחר פעם.

ותהיה איש טוב שנסאר ותשכחו

עלמה השמימה. נמתח נן הענדן

קיצל את פני המלאך חתונן

"כרוד הבא לן ענדן" אמר לו

המלאך. "חידך עלי אדמות היו

נקיים נחטא ותמורים. צדיקים

שכנסו ונחטא שחתגשם משאלת

ליבם. מהי אם נן משאלתך?"

"לפני שמכנס לן ענדן הייתה רוצה

לראות את הנייהנים"

"בבקשה, היינסים למעלית

השמיימית ונדן לנייהנים"

נכנסו. הדלת נקשרה, הפעלית

יידה ונעצרה נקומה. התחנתה

האור היה אותם יורסי

הנותן מוצא עבודה למקבל
או פותח איתו ביחד עסק

הנותן לא יודע למי נתן והמקבל לא יודע ממי קיבל

הנותן יודע למי נתן והמקבל לא יודע ממי קיבל

הנותן לא יודע למי נתן והמקבל יודע ממי קיבל

הנותן נותן למקבל בידו, לפני שביקש

הנותן נותן למקבל בידו, אחרי שביקש

הנותן נותן למקבל ביד, סכום קטן מהצריך,

בסבר פנים יפות

הנותן נותן למקבל ביד, בעצב.

אי אפשר לחייב לעשות דבר כזה

יש נוער בגיל הזה שאינו מספיק אחראי לתפקידים חשובים
כאלו

אני מעדיפה להשקיע בלימודים, בחברה, זה יותר חשוב לי

קשה לי להיות בקשר עם חריגים

אני עלולה לגרום נזק כי אין לי הכשרה מקצועית

זה לא התפקיד שלי- יש מוסדות שנועדו לכך

אני סובלת מהתכנית הזו

זה מאפשר לי להתנסות בתפקיד אחראי

אני יכולה להיפתח ולהכיר

מקצועות מגוונים

זה מאמן אותי לקבל החלטות

רציניות

זה מרחיב אופקים

זה הופך אותי יותר אכפתית

אני נהנית מזה

המוסדות לא יכולים לעשות הכל

ואנו נותנים השלמה חשובה

בס"ד

זרב דסלר - נתינה שורש האהבה

"הורגלנו לחשוב את הנתינה לתולדת האהבה, כי לאשר יאהב האדם ייטיב לו. אבל הסברה השנייה היא כי יאהב האדם את פרי מעשיו, בהרגישו כי חלק מעצמותו בהם הוא - אם בן יהיה, אשר ילד או אימן, או חיה אשר גידל, ואם צמח אשר נטע, או אם גם מן הדומם, כמו בית אשר בנה - הנהו דבוק למעשי ידיו באהבה, כי את עצמו ימצא בהם" **זרב אליהו דסלר. מכתב מאליהו.**

קונטרס זהוסד.

לתת
חמוטל בן זאב

לתת את הנשמה ואת הלב
לתת, לתת כשאתה אוהב
ואיך מוצאים את ההבדל
שבין לקחת ולקבל
עוד תלמד לתת לתת.

לגלות סודות בסתר
להתיר את סבך הקשר
כשהלב בך נצבט
מכל חיוך מכל מבט.
אתה נזהר אתה יודע
וחוץ ממך איש לא שומע
פוסע בין הדקויות
וממלא שעות פנויות.

לתת את הנשמה...

אתה לומד עם השנים
לבנות ביחד בניינים
לחיות עם כל השינויים
לרקום איתה סיפור חיים
ולעבור ימים קשים
במצוקות וריגושים
תמיד לדעת לוותר
ואת הטעם לשמר.

לתת את הנשמה...

לראות בתוך הנפילה
שיש מקום למחילה
תמיד אפשר שוב להתחיל
כמו יום חדש כמו כרגיל
לתת.

כולנו זקוקים לחסד

נתן זך

כולנו זקוקים לחסד,
כולנו זקוקים למגע.
לרכוש חום לא בכסף,
לרכוש מתוך מגע.
לתת בלי לרצות לקחת

ולא מתוך הרגל.

כמו שמש שזורחת,
כמו צל אשר נופל.
בואי ואראה לך מקום
שבו עוד אפשר לנשום.

כולנו רוצים לתת
רק מעטים יודעים איך.
צריך ללמוד כעת
שהאפשר לא מחייך,
שמה שניתן אי פעם
לא ילקח לעולם.

שיש לכל זה טעם,
גם כשהטעם תם...
בואי ואראה לך מקום
שבו עוד מאיר אור יום.

כולנו רוצים לאהוב,
כולנו רוצים לשמוח.
כדי שיהיה לנו טוב,
שיהיה לנו כח.

כמו שמש שזורחת...

תן תן כתף
נעמי שמר

תן, תן כתף
כי בחושך שעוטף
ובלב הסערה
זה עוזר, עוזר נורא
כן כן, זה עוזר
גם אתם הדליקו נר
הנרות הכי קטנים
אור גדול נותנים.

הדליקו נר, אל תוך הלילה
לילה יהפוך ליום
הדליקו נר, אל תוך הלילה
כאן ושם ובכל מקום.

זה מה שיש
גם אתם הדליקו אש
כך ביחד עם כולם
נהפוך את העולם
כן כן, זה הולך
זה הולך לי ועוד איך
בגללך ובגללך
זה הולך.

הדליקו אש, אל תוך הלילה
לילה יהפוך ליום,
ענו בקול, ענו בזמר
כאן ושם ובכל מקום.

תן, תן כתף
גם בגשם השוטף
וברוח הקרה
זה עוזר, עוזר נורא,
כן כן, זה עוזר

גם אתם הדליקו נר
הנרות הכי קטנים
אור גדול נותנים.

עיגולי השמחה של דסי רבינוביץ'

לכל אדם יש עיגול בלב, עיגול שמחה לפעמים העיגול

קטן אך הוא יכול לגדול, לגדול ולגדול

כאשר עיגול השמחה גדול, הוא שולח עיגולים קטנים

למקומות נסתרים בגוף מקומות שלפעמים כואבים.

ככל שיש יותר עיגולים קטנים, פחות מקומות כואבים.

יש אנשים שעיגול השמחה שלהם קטן ולנו יש תפקיד-

.... לעזור לו לגדול

ודאי אתם שואלים "איך?" כל אחד מאתנו חושב על

דרך אפשר להביא לו סוכרייה לתת לו פרח, לשיר לו

שיר או אפילו לומר לו בוקר טוב, מה שלומך היום?

והכי חשוב זה לעשות זאת בכיף, בשמחה, מכל הלב.

שתזכו לעשות הרבה עיגולי שמחה לאחרים, ובזכות

שתגדילו עיגולי שמחה של אחרים גם העיגול שלכם

יגדל

על חסידות ועבודת צוות.

בסתיו הבא כשתבחין בחסידות בדרכן דרומה למשך החורף..
להקה בצורת V ..

אולי כדאי שתחשוב מדוע הן עפות כך?

כפי שגילה זאת המדע, ברגע שאחת הציפורים מכה בכנפיה

היא יוצרת גורם עילוי לציפור הבאה בעקבותיה.

המעוף בצורת V של כל הלהקה

מוסיף טווח טיסה גדול ב - 71% לפחות,

מאשר אילו כל ציפור מתעופפת הייתה בעצמה.

בני אדם שלהם כיוון משותף וחוש לקהילה עשויים להגיע למקום אליו הם
הולכים יותר מהר ויותר בקלות

כיוון שהם נעים עם הדחיפה שאחד נותן לשני.

הוא לפתע מרגיש את הסחיבה וההתנגדות

של הניסיון "לעשות זאת לבד" - ובמהירות.

חוזר ללהקה ומנצל את כוח העילוי של הציפור שלפניו.

לו רק היה לנו שכל כמו לחסידות היינו נישאים בלהקה

עם אלה הנעים בכיוון שלנו.

כאשר מנהיגת החסידות מתעייפת היא מתחלפת

חוזרת לאגף.. וציפור אחרת טסה בראש החץ.

הגייוני לקיים תורנות כאשר אנו עושים

תפקיד הדורש מאמץ,

עם אנשים, או עם חסידות העפות דרומה.

החסידות שמאחור צופרות כדי לעודד את אלה שבראש

כדי שישמרו על המהירות.

מה אומרים אנו כשצופרים מאחור ?

דבר אחרון .. ושים לב לכך.. כשאחת החסידות חולה

או נפגעת מאש הציידים ונשמטת מהלהקה,

נשמטות שתי חסידות נוספות ועוקבות אחריה כדי לעזור או להגן,

הן נשארות עם הציפור עד שהיא מסוגלת לעוף,

או עד שהיא מתה

ורק אז הן ממריאות

ללהקה שלהן או ללהקה אחרת,

כדי להצטרף לקבוצתן

שני ימים / בריה ברטון

שני ימים יש בארץ ישראל

האחד, מימיו מתוקים ודגים חיים בו, כתמי ירק מפארים את גדותיו, עצים פורשים את ענפיהם מעליו ושולחים שורשיהם הצמאים לחוף מימיו הבריאים. לאורך חופיו משחקים ילדים. נהר הירדן מביא אל הים הזה מים נוצצים שירדו מעל הגבעות. האנשים הקימו את בתיהם סמוך לגדותיו, והציפורים בנו את קיניהן. כל בעלי החיים שמחים על שזכו לשבת במקום הזה. נהר הירדן ממשיך לזרום דרומה, ומשתפך לתוך ים אחר. כאן אין זכר לדגים. עלה אינו רועד, ציפורים אינם שרות, ילדים אינם צוחקים. הנוסעים פונים מכאן ובוחרים בדרך אחרת, פרט למקרה שעליהם להוסיף וללכת קדימה. אויר כבד תלוי על פני המים, ואדם, חיה ועוף אינם שותים ממימי האגם. מהו הגורם להבדל העצום הזה שבין שני האגמים שאינם רחוקים זה מזה? לא בנהר הירדן האשם. הוא מגיר את מימיו לתוך שני האגמים. לא בסביבה שבה הם נמצאים האשם, ולא באדמה מסביב. הרי מקור ההבדל: ים כינרת מקבל את מימי הירדן, אך אינו שומרם לעצמו. תמורת כל טיפה הזורמת לתוכו, הוא מזרים טיפה אחרת מתוכו. האגם השני ערום יותר, והוא אוגר את המים בתאווה של קמצן. הוא לא יוציא את המים מתוכו, כל טיפה הבאה אליו, הרי הוא שומר עליה.

ים כינרת נותן, על כן ים חיים הוא. הים השני אינו נותן מאומה. בני אדם קוראים לו "ים המוות".

שני סוגי אגמים יש בארץ ישראל,

שני סוגי בני אדם יש בעולם...

